

Bruksela, dnia 19 września 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 67/2012

Komisje Przemysłu i Środowiska Parlamentu Europejskiego przyjęły dwa raporty nt. gazu łupkowego

Gaz może już w 2025 r. stanowić 30 proc. udziałów w rynku energetycznym. A do tego pojawia się perspektywa wydobycia gazu łupkowego. Jego udział w rynku amerykańskim wzrósł w ostatnich latach z 1,4 proc. do 17 proc. Czy UE skorzysta z doświadczeń USA? Jakie są zyski, a jakie niebezpieczeństwa wydobycia gazu łupkowego?

W tym tygodniu deputowani Komisji Przemysłu i Komisji Ochrony Środowiska głosowali nad dwoma sprawozdaniami dotyczącymi wydobycia gazu łupkowego. Jedno przygotowane przez grecką deputowaną **Niki Tzavelę** (Wolność i Demokracja) ocenia zyski z takiego wydobycia, drugie opracowane przez polskiego posła **Bogusława Sonika** (Europejska Partia Ludowa) przedstawia ocenę wpływu na środowisko.

Do korzyści płynących z gazu łupkowego należy wymienić: zwiększenie niezależności od dostaw gazu z Rosji i innych krajów trzecich, zwiększenie konkurencyjności na rynku, nowe miejsca pracy.

Jednak do wydobycia zużywa się duże ilości wody, może dochodzić do skażenia podziemnych źródeł wody, wydęć, wycieków, a nawet efektów sejsmicznych.

Sprawozdania będą głosowane podczas październikowej sesji plenarnej. UE jeszcze nie zdecydowała, czy to rzeczywiście opłacalne. Ale niektóre państwa - Polska, Austria, Niemcy, Holandia, Szwecja i Wielka Brytania - pozwoliły na zbadanie możliwości w tej kwestii. A Francja i Bułgaria zdecydowały się zatrzymać prace nad wydobyciem gazu łupkowego.

Wydobycie gazu łupkowego: jak to się robi?

Gaz łupkowy pozostaje w naturalnych szczelinach. Należy do kategorii niekonwencjonalnych źródeł gazu ziemnego.

Cztery etapy wydobywania

1. Najpierw drąży się szyb. To dzięki niemu dociera się do warstwy z gazem.
2. Potem drąży się przez złoża.
3. Uzyskane szczeliny są utrzymywane otwarte dzięki wtryskiwaniu wody (90 proc.) z piaskiem (9,5 proc.) i innymi chemikaliami (kwasami, chlorkami, solą, to ok. 0,5 proc.). Dzięki temu utrzymuje się przepływ gazu.
4. Po wydobyciu gazu zwalnia się ciśnienie i woda wraca na powierzchnię.

Największe złoża gazu łupkowego znajdują się w Szwecji, Polsce i Austrii.

Podczas drążenia potrzeba ok. 2300-4000 m³ wody.

Źródła: Komisja Europejska 2012, Światowa Rada Energetyczna 2010

- **Mała większość za gazem łupkowym w Komisji ds. Przemysłu, Badań Naukowych i Energii**

Komisja Parlamentu Europejskiego ds. Przemysłu, Badań Naukowych i Energii niewielką większością poparła w dniu 18 września br. raport, który jest korzystny dla zwolenników gazu łupkowego.

W raporcie komisji PE podkreślono korzyści, jakie mogą płynąć z wydobycia gazu łupkowego dla gospodarki i bezpieczeństwa energetycznego UE. Raport poparło 32 europosłów komisji, a przeciw było 23.

Przeciwnicy - m.in. Zieloni i część liberałów - chcą obostrzenia wydobycia gazu łupkowego w UE, a najzgorzalsi przeciwnicy - nawet zakazu wydobycia.

„Nie jestem szczęśliwa z wyniku tego głosowania, bo jest ono wyrazem wsparcia dla przemysłu i nie bierze pod uwagę problemów środowiskowych i społecznych problemów związanych z gazem łupkowym. Myślę, że to nie jest dobre głosowanie, choć większość jest niewielka. Mam nadzieję i czuję, że jutro na komisji ds. środowiska głosowanie będzie inne” - powiedziała europosłanka Zielonych, Belgijka **Isabelle Durant**.

Zadowolone z przegłosowanego raportu wyraziła natomiast sprawozdawczyni tego dokumentu w PE Greczynka **Niki Tzawela**, europosłanka frakcji Europa Wolności i Demokracji.

„Jestem zadowolona z tego raportu, który daje jasny przekaz o pozytywnych stronach gazu łupkowego. Nie jestem zadowolona ze sposobu, w jaki niektóre grupy polityczne patrzą na tę kwestię. To gaz łupkowy jest ogromną szansą dla Europy, może zmienić gospodarkę, historię i życie mieszkańców UE. Musimy dać mu szansę” - powiedziała posłanka Tzawela.

Eurodeputowana podkreśliła korzyści, jakie gaz łupkowy przyniósł gospodarce amerykańskiej. Dodała, że kraje UE, które nie chcą wydobywać gazu łupkowego ze względu na środowisko naturalne, mogą tego nie robić, ale te, które chcą, powinny mieć taką możliwość. Raport podkreśla, że to same kraje muszą zapewnić bezpieczeństwo wydobycia gazu łupkowego poprzez „solidny system regulacyjny”. Zastrzegła jednak, że wzrost wydobycia „może wymagać zmian w legislacji UE”.

„W PE słyszymy głównie o zagrożeniach ekologicznych związanych z wydobyciem gazu łupkowego, a bardzo mało mówi się o aspektach ekonomicznych i bezpieczeństwie energetycznym dla Europy. Zwłaszcza dla tych krajów, które są uzależnione od gazu

rosyjskiego” - zwróciła uwagę europosłanka komisji ds. energii **Lena Kolarska-Bobińska** (EPP). Zauważyła jednak, że choć przeciwnikom gazu łupkowego, głównie Zielonym, nie udało się wprowadzić do raportu niekorzystnych poprawek, to „prawdopodobnie przejdą one w komisji PE ds. środowiska”.

Inny europoseł komisji ds. energii **Konrad Szymański** (ECR) ocenił, że choć w obecnym brzmieniu raport tej komisji „na pewno nie zaszkodzi polskim łupkom”, to wynik głosowania jest "niepokojący", bo może nie dać większości na głosowaniu plenarnym i w związku z tym raport ten może zmienić swój kształt.

„Ta większość, która głosowała dzisiaj w komisji może być przełamana na poziomie sesji plenarnej” - powiedział poseł Szymański. Zauważył, że już teraz język raportu został złagodzony „wobec oczekiwań lewicy”. „Ale w tym brzmieniu to sprawozdanie na pewno nie zaszkodzi polskim łupkom. Nie przeszła żadna z poprawek, które proponowały wprost, by Komisja Europejska zajęła się gazem łupkowym legislacyjnie, czy to pod kątem ochrony konsumentów przed chemikaliami, czy pod kątem polityki klimatycznej” - zaznaczył europoseł.

- **Komisja Ochrony Środowiska Parlamentu Europejskiego przyjęła raport europosła Bogusława Sonika**

Komisja Ochrony Środowiska Parlamentu Europejskiego przyjęła w dniu 19 września br. większością - 63 za, jeden przeciw, jeden wstrzymujący się - raport europosła **Bogusława Sonika** dotyczący środowiskowych aspektów wydobycia gazu łupkowego.

Parlamentarna komisja odrzuciła poprawki dot. moratorium i wprowadzenia zakazu technologii szczelinowania na poziomie europejskim.

„Za najważniejsze przesłanie raportu uważam wchodzące w pakiet kompromisowy - Podejście ostrożnościowe - ale dające łupkom szanse, szanse na komercyjną opłacalność. Europy nie stać na niewykorzystywanie własnych zasobów, które nie tylko mogą przyczynić się do zmniejszenia uzależnienia od dostaw zewnętrznych, ale wpisać się również w politykę redukcji emisji” - podsumowuje poseł Sonik.

W treści raportu czytamy że konieczny będzie przegląd obecnego prawa na szczeblu unijnym i krajowym oraz lepsza implementacja i egzekucja obecnie obowiązującego prawa, stworzenie europejskiego katalogu najlepszych dostępnych praktyk i technik. Ponadto, raport podkreśla, że należy zapewnić najwyższe standardy technologiczne, opracowanie najwyższych standardów bezpieczeństwa, minimalizacji ryzyka, odpowiedzialność przemysłu

za wyrządzone szkody - "zasada zanieczyszczający płaci ", pełna transparentności działań - obowiązek deklarowania składu i stężenia składu chemicznego płynów hydraulicznych, minimalizacja użycia toksycznych substancji.

„W głosowaniu widoczny był jednak podział pomiędzy zwolenników i przeciwników gazu łupkowego, głównie z frakcji Zielonych, Liberalów i Socjalistów. Można się spodziewać się że przed sesją plenarna będzie duża mobilizacja po obu stronach, tak, więc nic nie jest jeszcze przesądzone” - dodał poseł Sonik.

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie informacji PE, KE i PAP.